

Tisuću
krhotina

NAKLADNIK

Poetika j.d.o.o.

Božidara Rašice 1, Zagreb

www.poetika.eu

ZA NAKLADNIKA

Katarina Uskoković

UREDNIK

Davor Uskoković

PRIJEVOD

Mirjana Paić-Jurinić

LEKTURA

Mira Pavlica

GRAFIČKO OBLIKOVANJE

Beker

PRIPREMA NASLOVNICE

Studio 2M

TISAK

Kerschoffset d.o.o.

Zagreb, listopad 2024.

NASLOV IZVORNIKA

A Thousand Broken Pieces by Tillie Cole

Copyright © 2024 by Tillie Cole

© za hrvatsko izdanje Poetika j.d.o.o., 2024.

Sva prava pridržana. Ova je knjiga zaštićena autorskim pravima i ne smije se ni djelomično reproducirati, pohraniti u sustavu za reproduciranje, niti prenositi u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez pisanih dopuštenja izdavača.

ISBN 978-953-8481-17-8

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001242577.

TILLIE COLE

Tisuću
krhotina

POETIKA

*Za one koji su izgubili voljenu osobu, hodam s vama.
Za one koji su izgubili dio svoga srca, držim vas za ruku.
Za one koji ne znaju kako dalje, molim se da vam ova
knjiga pruži utjehu.*

*Za tatu. Zauvijek ćeš mi nedostajati.
Do ponovnog viđenja.
“Stoj hrabro!”*

Shvatila sam da smrt, za bolesne, nije tako teška.
Nama, na kraju, prestaje bol i odlazimo na neko bolje
mjesto. A za one koji ostaju, bol se samo uvećava.

POPPY, *TISUĆU POLJUBACA*

Prolog

Savannah

Dob: trinaest godina

Blossom Grove, Georgia

Nisam čula ništa osim zaglušujućih otkucaja svoga srca. Prebrza ritma, grmjelo je poput razornih ljetnih oluja što su harale Georgijom za velikih vrućina.

Sve sam teže disala dok su mi pluća počela zakazivati. Zrak se u mojim prsim stvrdnuo u granitne komade, pritišćući me toliko snažno da sam se smrznula na mjestu. Smrznula sam se gledajući Poppy kako nestaje u svojem krevetu. Gledajući svoje roditelje kako se drže jedno za drugo, kao da i oni umiru. Njihovo dijete, njihova prva kći, pred našim očima gubi bitku s rakom. Smrt lebdi pokraj nje poput zlokobne sjene, spremajući se da je odnese. Teta DeeDee stajala je obujmivši se rukama oko struka kao da jedino tako može stajati.

Osjetila sam kako mi Ida tako jako stišće ruku kao da će mi slomiti kosti. Osjećala sam kako se mršavo tijelo

moje mlađe sestre trese, bez sumnje od straha, boli ili potpune nevjericice da je to stvarnost.

Da se to *stvarno* događa.

Lice mi je bilo natopljeno suzama koje su mi u potocima tekle iz očiju.

“Savannah? Ida?” tiho je rekla naša mama. Trepnula sam kroz vodenastu izmaglicu dok nisam vidjela mamu ispred nas. Počela sam odmahivati glavom, a tijelo kao da mi se naglo vratio u život iz stanja obamrlosti i ukočenosti.

“Ne...” prošaptala sam, osjećajući Idin prestravljeni pogled prikovan za mene. “Molim te...” dodala sam. Moja gotovo nijema molba rasplinula se u ustajalom zraku oko nas.

Mama se sagnula i drhtavom me rukom pogladila po obrazu. “Moraš se oprostiti, dušo.” Glas joj je zadrhtao, promukao i iscrpljen. Pogledala je preko ramena, na krevet gdje je Rune sjedio, obasipajući poljupcima ruke, prste i lice moje starije sestre, gledajući svoju Poppymin kao što je uvijek činio – kao da je stvorena samo za njega. Prigušen jecaj oteo mi se s usana dok sam ih promatrala.

Ovo nije stvarno. *Ne može* biti stvarno. Ne može ga ostaviti. Ne može *nas* ostaviti...

“Cure”, ponovila je mama, požurujući nas. Srce mi se slomilo kada je mamina donja usna zadrhtala. “Ona...” Mama je zatvorila oči pokušavajući se malo pribратi, prekidajući ono što je htjela reći. Nisam znala kako je uspjela. Ja nisam mogla. Nisam se s time mogla suočiti. Nisam to mogla *učiniti*.

“Sav”, rekla je Ida pokraj mene. Okrenula sam se i pogledala svoju mlađu sestru. Njezinu tamnu kosu, zelene

oči i duboke jamice, njezinu kožu crvenu od plača. Njeno slatko, snuždeno lice. "Moramo." Glas joj je drhtao. Kimnula je glavom da me ohrabri. U tom trenutku Ida je imala više snage nego što sam je ja mogla skupiti.

Ida je ustala, ne popuštajući željezni stisak na mojoj ruci, dok me povlačila da se dignem. Kad sam bila na nogama, pogledala sam dolje na naše spojene ruke. Uskoro će tako biti zauvijek. Samo naše dvije ruke, bez treće, da nas drži i vodi.

Isla sam za Idom, a svaki korak bio je kao da koračam kroz melasu, dok smo prilazile krevetu. Bio je okrenut prema prozoru da Poppy može gledati van. Ružičaste i bijele latice trešnjina cvijeta lebjdjele su na povjetarcu i rasipale se po tlu padajući sa stabala. Rune je podignuo pogled dok smo prilazile, ali nisam ga mogla gledati u oči. Nisam imala dovoljno snage da ga u tom trenutku pogledam. U trenutku od kojeg smo svi streljili i za koji, duboko u sebi, nisam zapravo ni mislila da će stići.

Udahnula sam najdublje što sam mogla; Ida i ja zaobišle smo krevet. Prvo što sam čula bilo je Poppyno disanje. Promijenilo se. Bilo je duboko i hrapavo, a na njezinu lijepom licu vidjela se iscrpljenost i napor...

Napor koji je iziskivalo već to da izdrži još samo nekoliko minuta. Da ostane s nama što dulje može. Ipak, unatoč svemu, usne su joj se razvukle u osmijeh kad nas je ugledala. Svoje sestre. Svoje najbolje prijateljice.

Naša Poppy... najbolja osoba koju sam ikad poznavala.

Podigavši tanke, slabašne ruke, Poppy je pružila jednu svakoj od nas, da je držimo. Sklopila sam oči kad sam osjetila koliko je hladna, i koliko joj je stisak oslabio.

“Volim te, Poppy”, šapnula je Ida. Otvorila sam oči, boreći se da se ne srušim na pod kada je Ida spustila glavu na Poppyna prsa i čvrsto je zagrlila. Poppy je zažmirila i utisnula lagan poljubac u Idinu kosu.

“I ja tebe... volim... Ida”, odgovorila je, držeći našu sestru kao da je nikada neće pustiti. Ida je bila Poppyna dvojnica u svakom pogledu – po osobnosti, izgledu te uvijek vedrom pogledu na život. Poppy je prošla prstima kroz Idinu tamnu kosu. “Nikada se nemoj promijeniti”, promrmljala je kada je Ida podigla pogled. Potom je položila slabašnu ruku na Idin obraz.

“Neću”, rekla je Ida napukla glasa i ustala, nevoljko pustivši da joj ruka padne s Poppyne. Usredotočila sam se na taj pokret. Ne znam zašto, ali željela sam da Ida ostane uz našu sestru. Možda... kad bismo je samo držale zajedno, možda ne bi morala otići, možda bismo je mogle zadržati ovdje, gdje je sigurna...

“Sav...” prošaptala je Poppy. Oči su joj sjajile kad su nam se pogledi stigli.

Raspala sam se, a lice mi se zgrčilo kad sam počela jecati. “Poppy...” uzela sam je za ruku i čvrsto stisnula. Odmahivala sam glavom, iznova i iznova, preklinjući u sebi Boga, svemir, *bilo koga*, da zaustavi ovo, da nas blagoslovi čudom i zadrži je ovdje, s nama, makar još samo malo.

“Ja... dobro sam” rekla je Poppy, prekidajući moje nijeme molbe. Ruka joj je drhtala. Prinijela sam je svojim usnama da joj utisnem poljubac u hladnu kožu, ali kad sam to učinila, vidjela sam da je Poppyna ruka mirna i da zapravo ja drhtim. Suze su mi se slijevale niz obraze. “Savannah”, rekla je Poppy. “Spremna sam... otići...”

“Ne”, vikala sam, odmahujući glavom. Osjetila sam nečiju ruku na leđima, i drugu koja me obujmila oko struka. Znala sam da me mama i Ida drže. “Ja nisam spremna... Trebam te... Ti si moja starija sestra... Trebam te, Poppy.” U prsima me stezalo od боли i znala sam da mi se srce raspada na komadiće.

“Uvijek ču... biti s tobom”, tješila me Poppy. Zamijetila sam da joj je koža žućkasta i čula zastrašujuće hroptanje u njezinu glasu, koje je postajalo sve dublje i nepravilnije. *Ne... Ne, ne, ne...* “Opet čemo se...” Poppy je udahnula, jedva nečujno, “sresti...”

“Poppy...” uspjela sam izgovoriti prije nego što su me svladali grčeviti jecaji. Spustila sam glavu na njezina prsa i osjetila kako me njene slabe ruke grle. Možda je gubila snagu, ali taj je zagrljaj bio poput sigurnog pokrivača oko mene. Nisam je htjela pustiti.

“Volim te... Savannah. Jako... puno”, rekla je Poppy, jedva govoreći zbog usporenog disanja. Čvrsto sam stisnula oči, uzalud se pokušavajući držati. Poppy mi je utisnula poljubac u kosu.

“Savannah.” Mamin glas doplovio je do mojih ušiju. “Dušo...” promrmljala je. Podignula sam glavu i ugledala Poppy slabašni osmijeh.

“Volim te, Pops”, rekla sam. “Bila si najbolja starija sestra koju bih mogla zamisliti.” Poppy je teško progutala i oči su joj zasjale od suza. Proučavala sam njezino lice. Bila je korak do toga da nas napusti. Htjela sam upamtiti zelenu boju njezinih očiju, prirodne, tople pramenove u tamnoj kosi. Sada je bila blijeda, ali ja sam se uhvatila za sjećanje na njezinu meku kožu boje breskve. Uhvatila sam

se za sjećanje na njezin slatki miris koji me obavijao, na lice puno smijeha i života.

Nisam joj željela pustiti ruku, nisam znala hoću li to ikada moći, ali mama mi je stisnula ramena pa sam to učinila, odbijajući skrenuti pogled s njezinih očiju, sve dok mama i tata nisu stali pokraj kreveta i zaklonili mi pogled na nju.

Zateturala sam unatrag, šok je popustio. Ida me zgrabilo za ruku i privila se uz moja prsa. Gledala sam, gotovo odvojena od tog prizora, kako mama i tata ljube Poppy i oprštaju se s njome. Bijeli šum ispunio mi je uši kad su se mama i tata povukli natrag, i kad je krevetu prišao Rune. Stajala sam ukočena, dok se Ida raspadala na mojim prsim. Teta DeeDee, mama i tata stajali su sa strane kada je Rune nešto rekao Poppy, a zatim se sagnuo i poljubio joj usne...

Zadržala sam dah i promatrala Runeovo lice, dok se nakon nekoliko sekundi nije polako uspravio. Po njegovu slomljenu izrazu vidjela sam da je otišla. Poppy nas je napustila...

Rune je odmahivao glavom, dok je moje srce, ako je to uopće bilo moguće, još više pucalo. Zatim je izletio iz sobe. Kada je to učinio, vratila sam se u stvarnost uza zaglušujući tresak. Zvuk bolnog plača bilo je prvo što me dočekalo, razorni zvukovi koji su mi raskolili dušu. Pogledala sam mamu, a zatim tatu. Mama se srušila na pod, a tata ju je pokušavao zadržati u naručju. Teta DeeDee bila je okrenuta prema zidu, koji ju je pridržavao dok je nekontrolirano jecala.

“Sav”, viknula je Ida, čvršće me uhvativši za struk.

Držala sam je uza se. Držala sam je dok sam gledala u krevet. Gledala sam u Poppynu ruku. Njezinu ruku, koja je nepomično ležala na postelji. Njezinu *praznu*, mirnu ruku. Činilo se da se sve događa usporeno, kao da je riječ o nekom triku filmske kamere.

Ali, ovo je bio stvarni život. Ovo je bila *naša* kuća. I ovo je bila *moja voljena sestra*, na krevetu. Na krevetu, bez ikoga pokraj sebe.

Mama je posegnula za Idom. Moja sestrica pala je našim roditeljima u zagrljav, ali ja sam se kretala naprijed prema Poppy, kao da me privlači nekakav magnet. Poput nevidljive sile, neke prozirne niti, koja me vukla onamo gdje je ležala.

Isprekidano dišući, zaobišla sam krevet i zastala. Stajala sam tako i gledala dolje u Poppy. Iz njezinih usta nije izlazio dah. Prsa se nisu podizala, na obrazima nije bilo rumenila. Ipak, bila je lijepa u smrti, kao što je bila lijepa u životu. Zatim mi je pogled ponovno pao na njezinu praznu ruku. Bila je okrenuta gore, kao da želi da je netko drži, samo još jedan, posljednji put.

Sjela sam na rub kreveta i svoju ruku položila u njezinu. I dok sam sjedila ondje, osjetila sam da se nešto u meni mijenja. U tom trenutku izgubila sam nešto u duši, za što sam znala da se nikada neće vratiti. Privukla sam Poppyne sve hladnije prste svojim usnama i utisnula poljubac u njezinu meku kožu. Zatim sam naše isprepletene ruke spustila u svoje krilo i nisam je puštala. Nisam je htjela pustiti.

Nisam bila sigurna hoću li to ikada moći.